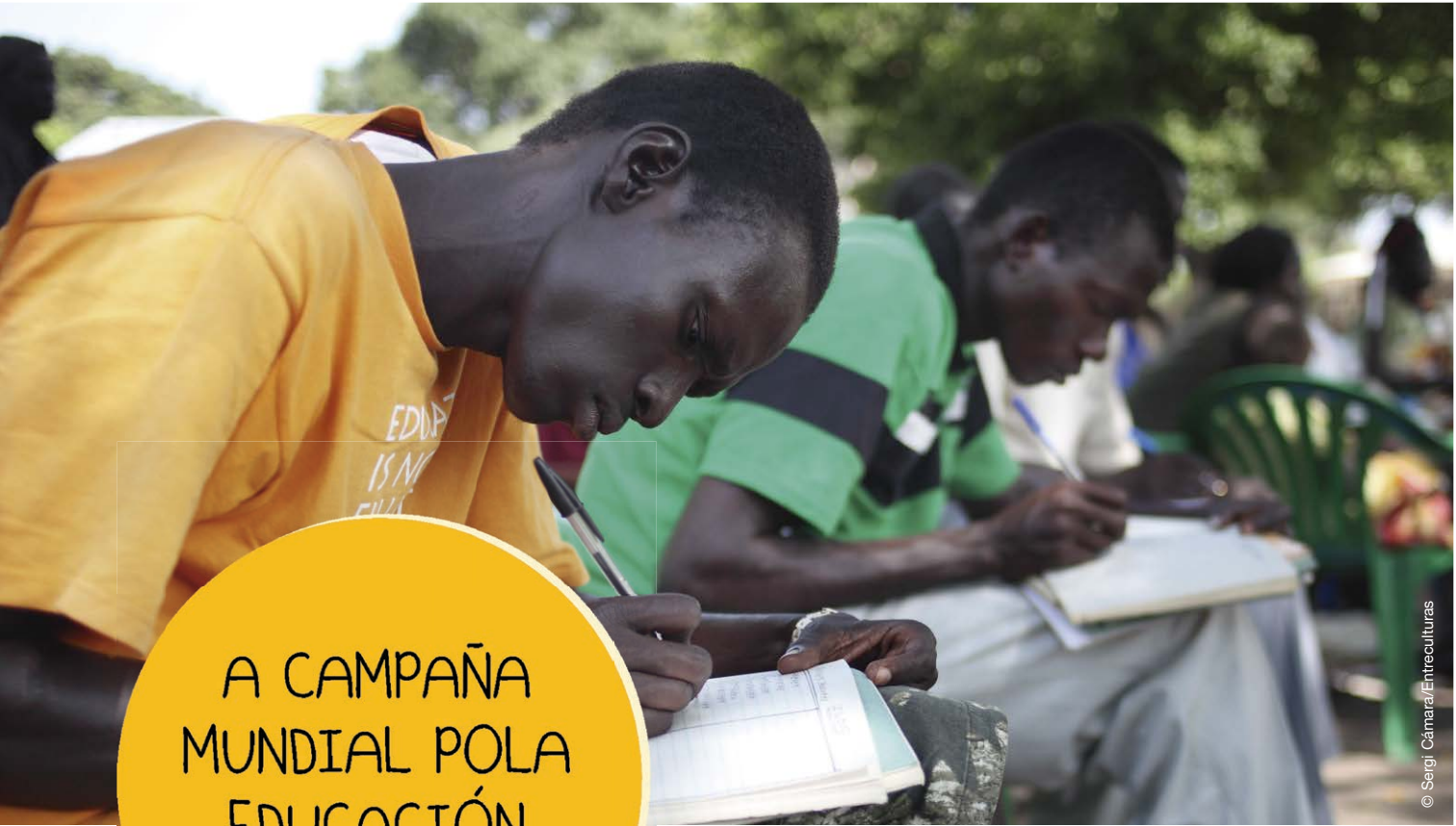

EU VOTO POLA EDUCACIÓN

E
TI?

© Sergi Cámara/Entreculturas

A CAMPAÑA MUNDIAL POLA EDUCACIÓN (CME)

A **Campaña Mundial pola Educación (CME)** é unha coalición internacional de ONG, sindicatos do mundo educativo, centros educativos e movementos sociais de todo tipo, comprometidos co dereito á educación. Este movemento nace en 1999 coa finalidade de esixir aos gobernos **o cumprimento do dereito á educación de todas as persoas** reflectido en practicamente todas as declaracións, foros e cumios internacionais.

Con todo, foi a partir do **Foro Mundial sobre a Educación, celebrado en abril de 2000 en Dakar (Senegal)**, cando os gobernos do mundo e representantes das organizacións internacionais resolveron comprometerse a acadar a **Educación para Todos e Todas (EPT)** en 2015.

Este compromiso materializouse en seis obxectivos que están en consonancia cos Obxectivos 2 e 3 de Desenvolvemento do Milenio (ODM), establecidos pola ONU no ano 2000:

© Ayuda en Acción/Salva Campillo

- 1 Estender e mellorar a educación integral da primeira infancia.**
- 2 Velar para que en 2015 todos os nenos e nenas teñan acceso a unha **ensinanza primaria gratuíta e obrigatoria de calidade e a rematen.****
- 3 Velar para que as **necesidades de aprendizaxe de todas as persoas mozas e adultas sexan atendidas** mediante o acceso a programas de preparación para a vida activa.**

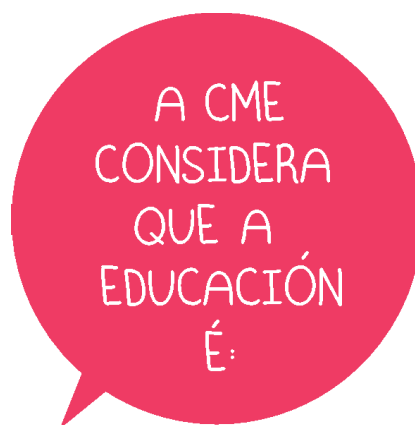
- 4 **Aumentar nun 50 % o número de persoas adultas alfabetizadas** para o ano 2015, especialmente mulleres, e facilitar a todas as persoas o acceso á educación básica e á educación permanente.
- 5 Eliminar as disparidades entre os sexos na educación primaria e secundaria para o ano 2005 e acadar a **igualdade de xénero** en educación para 2015, garantíndolle ás nenas o acceso a unha educación básica de boa calidade e un bo rendemento.
- 6 **Mellorar todos os aspectos cualitativos da educación** para que todas as persoas consigan bos resultados de aprendizaxe, especialmente en lectura, escritura, aritmética e habilidades básicas para a vida.

Dende entón a CME tense concentrado en mobilizar á cidadanía para que esixa aos seus respectivos gobernos e á comunidade internacional que cumpran con estes compromisos.

© Ayuda en Acción/Katherine Argote

Chegamos ao 2015 e é hora de facermos balance do conseguido e dos desafíos que temos por diante para o seu cumprimento. Máis ca nunca, os membros da CME presentes en máis de cen países **compartimos unha visión común sobre o dereito á educación e a fe no seu poder para transformar o mundo e a vida das persoas.**

Un dereito humano fundamental e un ben público, chave para erradicarmos a pobreza e construírmos un mundo equitativo e sostible;

Unha ferramenta transformadora que proporciona ás persoas as aptitudes, coñecementos e competencias necesarias para resolver os problemas que se producen a nivel local e mundial, e para contribuír activamente para o desenvolvemento da sociedade;

Unha peza fundamental para a consecución dos demais obxectivos de desenvolvemento, entre eles a igualdade de xénero, a saúde, a paz e a sostibilidade medioambiental;

Unha responsabilidade fundamental dos estados e unha meta alcanzable se os gobernos achegan os fondos suficientes e mobilizan os recursos necesarios, entre outras vías, a través de sistemas xustos de impostos.

SEMANA DE ACCIÓN MUNDIAL POLA EDUCACIÓN (SAME)

CONTRIBUCIÓN DA SOCIEDADE
CIVIL PARA A CONSECUCIÓN
DUNHA EDUCACIÓN DE CALIDADE
PARA TODAS AS PERSOAS

Dende 2003, durante a última semana de abril, a CME organiza a **Semana de Acción Mundial pola Educación** (SAME), na que os membros da campaña traballamos conxuntamente para chamar a atención das persoas que ostentan a representación política, membros da comunidade educativa, medios de comunicación e sociedade en xeral sobre a necesidade de facer real e efectivo o dereito a unha educación básica de calidade.

Teñen sido moitos os logros acadados a favor da consecución da EPT en máis dos 100 países nos que a campaña está presente grazas á mobilización da comunidade educativa e da cidadanía.

Por exemplo, en **Bolivia**, un dos maiores logros da Campaña Boliviana polo Dereito á Educación, foi a incorporación á nova lei de educación aprobada en 2010 dalgúns puntos chave da axenda política da campaña. Realizouse unha elaboración participativa

de achegas, que grazas á mobilización e á incidencia política realizada, foron incluídas na lei. Un deles é o enfoque intracultural, intercultural e plurilingüe, priorizando as áreas rurais, periurbanas e as rexións fronteirizas do país.

En **Senegal**, a Coalición de Organizacións en Sinerxía pola Defensa da Educación Pública (COSYDEP) foi clave para abolir a contratación ilícita de docentes. A contratación de docentes debería basearse nos méritos e nas necesidades con que se atope o mesmo sistema educativo. Porén, en 1995 foi introducido o "sistema de cotas de seguridade", como un proceso alternativo de contratación de docentes que operaba parello ás estruturas de emprego formais. A través deste sistema, os servizos centrais do Ministerio de Educación contrataban a docentes directamente, en troques de seguir os procedementos formais de ingreso, o que provocaba que os empregos fosen, a miúdo, outorgados como favor político. COSYDEP amosou con forza o seu

desacordo con este sistema e, logo de ter realizado investigacións e estudos sobre el, divulgaron os resultados para alertar á sociedade. O debate entre as cotas e as súas graves consecuencias tornáronse un asunto de interese público. Durante a Semana de Acción Mundial, COSYDEP organizou un percorrido por varios distritos para repartir información nas escolas e nas comunidades, e levou a cabo actividades de mobilización con todos os seus membros. Como resultado do activo labor de incidencia e de presión de COSYDEP, o goberno viuse na obriga de tomar medidas e en 2010 o Ministro de Educación confirmou a eliminación dese sistema de contratación.

© Entreculturas

No 2011, o tema central das actividades da CME foi a educación das mulleres e as nenas e os obstáculos que seguen a atopar para o seu acceso á educación.

A Coalición Nacional para a Educación no **Nepal**, participou en *La Gran Historia*. A través da súa rede de organizacións membro, publicou unha colección de 34 historias de mulleres e nenas que foron recollidas no libro *Ma Hunuko Katha (A historia da miña existencia)*, que foi presentado durante a SAME.

O evento fixo posible **dar visibilidade aos obstáculos sociais que dificultan o acceso das mulleres e das nenas á educación**, e proporcionou un espazo para a discusión sobre a necesidade de que gobernos, sociedade civil e organismos internacionais se esforcen conxuntamente para eliminalos. Foron máis de 100 organizacións as que participaron no evento, que facilitou o intercambio de historias que inspiraron a outras mulleres e nenas que loitan pola súa propia educación.

En **España**, tamén é moito o que se ten conseguido grazas a mobilización dende a primeira edición da SAME no ano 2003.

En 2006, baixo o lema *Todos os nenos e nenas precisan profesores*, nenos e nenas de toda España foron ao Congreso dos Deputados a pedir aos nosos representantes políticos que invetsen en educación. Como resultado desta mobilización aprobouse unha **proposición non de lei encamiñada a acadar un maior esforzo da cooperación española destinada a educación**.

No ano 2008, baixo o lema *Superemos a exclusión, calidade na educación!*, formamos un gran crebacabezas que foi entregado, xunto coas mensaxes elaboradas polas escolas participantes, á Secretaria de Estado de Cooperación Internacional, Soraya Rodríguez, quen se comprometeu publicamente a **destinar o 8 % da Axuda Oficial ao Desenvolvemento (AOD) á educación básica**.

No ano 2013 o acto estatal da SAME celebrouse no Senado, coa presenza da **Comisión de Cooperación Internacional para o Desenvolvemento** e das máis de 50 organizacións que conformamos a CME a nivel territorial. Reivindicamos a necesidade de contar co suficiente número de docentes ben formados e remunerados para tornar real e efectivo o dereito a unha educación de calidade e rachar a fenda da desigualdade. Como resultado do encontro foi aprobada unha moción instando ao goberno a lembrar a importancia das políticas de cooperación para o desenvolvemento na loita contra a pobreza, así como de dar prioridade dentro do sector educativo á “mellora da calidade da educación, a fin de facilitar a apropiación das aprendizaxes, habilidades e competencias básicas dos

grupos de poboación máis desfavorecidos e en situación de maior vulnerabilidade”. A través da SAME conseguimos facer visible a importancia da educación no desenvolvemento integral das persoas e as súas comunidades e manter as políticas de cooperación en educación na axenda política en tempos de crise. Este ano tamén nos mobilizaremos a nivel mundial para asegurármolos de que as novas axendas post 2015 –o novo marco da EPT e os novos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS) que se establezan a partir dos ODM–, garantan as políticas e financiamento precisas para tornar **real e efectivo o dereito á educación universal**.

Únete á mobilización en www.cme-espana.org.

UN GRAN LOGRO: UNHA PROPOSICIÓN NON DE LEI

O Grupo Parlamentario Popular no Congreso, ao abeiro do disposto no artigo 193 e ss. do Regulamento da Cámara, ten a honra de presentar a seguinte Proposición Non de Lei para acadar un maior esforzo da Cooperación española destinada a aumentar os recursos da educación no mundo para o seu debate na Comisión de Cooperación Internacional para o Desenvolvemento.

As actuacións realizadas a última semana de abril no marco da Campaña Mundial pola Educación, por ONG, sindicatos do mundo educativo, centros de ensino e movementos sociais de todo tipo comprometidos co Dereito á Educación mediante campañas con slogans como: **“todos os nenos e nenas precisan profesores”**, fannos reflexionar, e dende o Grupo Popular avalamos, que se non existe un número suficiente de profesoras e profesores remunerados, o mundo non poderá acadar os obxectivos da Educación para Todos.

O Congreso dos Deputados insta ao Goberno a:

- Seguir impulsando a nosa contribución multilateral da “Iniciativa Vía Rápida de Educación para todos” para cumprir cos Obxectivos de Desenvolvemento do Milenio en Educación, promovendo que a iniciativa inclúa aos 15 países máis pobres, en especial da África Subsahariana.
- Incrementar os fondos da cooperación española destinados á educación básica, de xeito sostible e predicible co obxectivo de tender a acadar o 8 % da Axuda Oficial ao Desenvolvemento de carácter bilateral á educación básica.
- Apoiar os plans de atención e formación do profesorado nos países máis desfavorecidos.

Ordénase a súa publicación de conformidade co previsto no artigo 97 do Regulamento da Cámara.

Palacio do Congreso dos Deputados, 24 de novembro de 2006.

P. D. O Secretario Xeral do Congreso dos Deputados, Manuel Alba Navarro.

ESTADO ACTUAL DA EDUCACIÓN

ESTADO DO CUMPRIMENTO DOS OBXECTIVOS DA EPT E RECOMENDACIÓNS

Segundo o Relatorio de Seguimento da EPT no Mundo 2013-2014, publicado pola Unesco, **en 2015 non se acadará ningún dos seis obxectivos do Marco de Acción de Dakar**, a pesar dos progresos realizados nos últimos anos. Aínda hoxe moitos nenos e nenas continúan sen poderen acceder á atención e educación na súa primeira infancia.

Por exemplo, na África Subsahariana só un 18 % pode acceder ao ensino preescolar (**Obxectivo 1**).

En canto á ensinanza primaria universal, o número de nenos e nenas sen escolarizar ascendía a 57 millóns en 2011, a metade dos cales vivían en países afectados por conflitos. Só o 23 % das nenas pobres das zonas rurais da África Subsahariana rematan o ensino primario (**Obxectivo 2**).

Nos países de ingresos baixos, só o 37 % dos e das adolescentes remata o primeiro ciclo da ensinanza secundaria, e esta taxa é mesmo máis baixa (do 14 %) entre os adolescentes máis pobres (**Obxectivo 3**).

Por outra banda, a alfabetización de persoas adultas, apenas ten mellorado, tendo diminuído só nun 1 % dende o ano 2000. Case dous terzos das persoas adultas analfabetas son mulleres (**Obxectivo 4**).

Respecto á igualdade de xénero, aínda que se supuña que a paridade se acadaría antes de que rematase 2005, en 2011 só o 60 % dos países tiñan acadado o referido obxectivo na primaria e tan só o 38 % na secundaria (Obxectivo 5).

Finalmente, a baixa calidade da educación impide que millóns de nenos e nenas adquiren os coñecementos básicos. Uns 250 millóns de nenos e nenas non están adquirindo as competencias básicas, a pesar de que a metade foron escolarizados polo menos durante catro anos. Esta ineficacia representa un custo anual de case 130.000 millóns de dólares (Obxectivo 6).

Con este panorama, **as recomendacións do relatorio céntranse de xeito prioritario no escenario post 2015** Neste sentido, reclámase que os novos obxectivos en materia de educación que se vaian adoptar inclúan un compromiso expreso en prol da equidade, de xeito que todos os nenos e nenas dispoñan das mesmas oportunidades de accederen á etapa educativa. Ademais, que aseguren que todos os nenos e nenas estean escolarizados e adquiren os coñecementos básicos, porque non só teñen dereito a estaren escolarizados senón tamén a aprenderen mentres asisten á escola.

Tamén se fai unha chamada ao investimento no persoal docente, posto que en case un terzo dos países, menos do 75 % dos mestres e mestrás de primaria se formaron seguindo unha formación regrada. Para acadar a equidade, é preciso que os mellores docentes poidan ensinar aos estudantes que máis o necesitan.

En canto á contribución da AOD española para educación, a nosa achega ten descendido nos últimos cinco anos case un 86 %, pasando de case 436 millóns en 2008 a algo menos de 62 millóns en 2013.

Se atendermos ás cifras relativas, o panorama non é mellor, xa que segundo os números que achega a Secretaría Xeral de Cooperación Internacional para o Desenvolvemento (SGCID), a porcentaxe dedicada á

educación da AOD española baixou do 10,4 % en 2011 ao 7 % en 2013.

Todas estas cifras refírense ao volume total de AOD destinada a educación, pero se nos determos na dedicada á educación básica (educación primaria, capacitación básica para mozos, mozas e persoas adultas e educación á primeira infancia), veremos como o descenso tamén ten sido acusado.

Se no trienio 2007-2009 este subsector recibía o 37 % do total da AOD bilateral en educación, no trienio 2011-2013 supuña un 13,4% do total de AOD dedicada á educación

Con este descenso, a recomendación da Comisión de Cooperación do Congreso dos Deputados de destinar un 8% da AOD bilateral total á educación básica, compromiso asumido polo anterior Plan Director (2009-2012), está máis lonxe ca nunca de se cumprir.

Como proba diso, **en 2013 só se destinou un 1% da AOD total á educación básica.**

EL SOÑO DE MALALA E KAILASH*

Que teñen en común unha moza paquistaní musulmá de 17 anos e un home de 60, indio, de relixión hinduísta? Comparten o premio Nobel da Paz e un soño: que todos os nenos e todas as nenas do mundo teñan unha educación de calidade. Ela é **Malala Yousafzai**, internacionalmente coñecida, quen hai dous anos fora tiroteada polos talibáns mentres se dirixía á escola. Desde entón, é unha das máis firmes defensoras do dereito á educación. Comezou cedo, aos 11 anos escribindo un blog baixo pseudónimo na BBC onde escribía sobre a vida no Val de Swat, zona de conflito onde os talibáns tiñan prohibido ás nenas acudir en á escola.

El é **Kailash Sathyarti**, activista indio, quen dende hai décadas loita contra a explotación infantil no seu país. Kailash fundou a Marcha Global contra o Traballo Infantil, que reuniu máis de sete millóns de persoas en todo o mundo. Tamén está detrás da fundación da Campaña Mundial pola Educación, e de que a educación fose incluída coma un dereito constitucional na India, concretado nunha norma que garante dende 2009 o Dereito dos Nenos e das Nenas á Educación Gratuíta e Obrigatoria.

O seu activismo comezou cedo, aos 6 anos, cando se deu de conta de que había un neno da súa idade nas escaleiras do colexio co seu pai. Estaba a limpar e a arranxar calzado, e non entrou á escola. Sathyarti seguiu vendo todos os días. Esta era unha escena habitual na súa cidade, pero un día decidiu preguntarlle ao zapateiro por que o seu fillo non ía ao colexio: “O meu pai era zapateiro, coma meu avó. Nacemos para traballar, e o meu fillo tamén”. Ao neno non o convenceu esa resposta, nin a de seus pais, o seu profesor ou o director da escola, e dende aquela comezou a defender o dereito á educación para todos os nenos e nenas.

Malala e Kailash son grandes defensores dos dereitos da infancia. Apostan pola educación como dereito fundamental de todos os nenos e nenas do mundo e como promotora de paz e de xustiza. Unha educación inclusiva e de calidade combate a pobreza e a desigualdade, promove unha cidadanía crítica e participativa, e inflúe positivamente nos ingresos e no desenvolvemento económico dos países.

A educación repercute na diminución do traballo infantil, os matrimonios temperáns ou os embarazos non desexados. Nos países afectados por conflitos armados, a educación pode xogar un papel moi relevante en promover unha cultura de paz, educando en valores, tolerancia e convivencia. A educación é a ferramenta máis poderosa para mudar o mundo e convertelo nun lugar máis xusto, equitativo e sostible. E é que, como di Malala: “Unha nena, unha mestra, un lapis e máis un libro poden mudar o mundo”.

Malala e Kailash están dispostos a perseguir o seu soño. En palabras de Malala: “O camiño cara á educación, a paz e a igualdade é longo, pero conseguíremolo se o percorrermos xuntos”.

Oxalá que este Premio Nobel contribúa a colocar a educación nun lugar prioritario das axendas públicas e que o soño de Malala e Kailash se torne nunha realidade.

* Adaptado do artigo de Valeria Méndez de Vigo publicado no blog *3500 Millones* de *El País* o 23 de outubro de 2014.

© Ayuda en Acción/Salva Campillo

AXENDAS POST 2015

GARANTIR UNHA EDUCACIÓN EQUITATIVA, INCLUSIVA E GRATUÍTA PARA TODAS AS PERSOAS

No ano 2015 vanse establecer dúas novas axendas internacionais. Por un lado, na Conferencia Mundial da Educación que terá lugar en Corea en maio –auspiciada pola Unesco–, será establecido un novo marco da EPT. Este evento dará continuidade ao Marco de Acción de Dakar do ano 2000, onde se estableceron os 6 obxectivos da EPT.

Por outro, a Asemblea Xeral da ONU reunírase en Nova York en setembro para renovar os compromisos adquiridos no ano 2000 nos ODM e estableceranse os novos Obxectivos de Desenvolvemento sostible (ODS).

Ambas axendas están nestes momentos en plena construción, e o movemento da CME está tratando de influír nestes novos compromisos que han ter o 2030 como prazo para o seu cumprimento. Así, a CME avoga por que o Marco do Desenvolvemento Sostible recolla o seguinte obxectivo referido á educación:

**Garantir a educación de calidade
gratuíta, equitativa, inclusiva e a
formación continua para todos e todas.**

© Alboan

As nosas **mensaxes comúns** para a construción das novas axendas en 2015 apóianse nos posicionamentos das organizacións da campaña, presentes en máis de 100 países, e concréntanse en:

// Os marcos post-2015 deben ter un **enfoque baseado en dereitose abordar a educación ao longo da vida** e non só a primaria.

// Os gobernos non poderán cumprir os obxectivos actuais ou futuros relativos á calidade da educación se non existe o marco financeiro e político preciso para garantir que **alumno e alumna teñan un/unha docente formado/a**.

// A educación de calidade post-2015 non debe centrarse unicamente en acadar un pequeno conxunto

de indicadores (os resultados dos exames) senón que tamén debe contemplar que se necesita para ter unha educación de calidade (docentes, escolas, currículos) e que é a educación de calidade (contemplando **a educación dos dereitos e a educación para a cidadanía global, a paz e o desenvolvemento sostible**).

// O dereito á educación e os obxectivos existentes e futuros non se poderán concretar se persiste a **enorme disparidade no acceso e na calidade á educación**

debida a cuestións como o xénero, a discapacidade, a pobreza, o lugar de residencia, a identidade étnica ou lingüística e outros motores de **marxinación e discriminación**.

// Os marcos post-2015 deberán contemplar explicitamente **a equidade**.

// Os gobernos e a comunidade internacional descoidaron durante demasiado tempo as metas sobre **alfabetización e educación das persoas adultas**, negando a millóns de persoas a posibilidade de saíren da pobreza e a integración plenamente participativa na sociedade.

// **A cidadanía ten un papel moi importante** que levar a cabo no deseño e acompañamento dos novos obxectivos e indicadores. As organizacións e redes da sociedade civil teñen tido moito que ver nos progresos dados dende o ano 2000, e os futuros marcos teñen que recoñecelo e tomalo como punto de partida.

PROPOSTAS
DA CME

PARA AS AXENDAS POST 2015

Tendo en conta todo o anterior, as **propostas específicas da CME en 2015** pretenden que:

// Polo menos 25 gobernos, de xeito individual, asinen, en liña cos plans de educación nacionais, **compromisos específicos sobre financiamento e políticas** que procuren cumprir con algún dos obxectivos non alcanzados pola axenda da EPT e nos ODM.

// Os Estados membros da Unesco, reunidos na Conferencia Mundial da Educación en Corea en maio de 2015, acorden adoptar **un marco da Educación Para Todos** revitalizado e reforzado con vistas ao período 2015-2030.

// Os Estados membros, reunidos na Asemblea Xeral da ONU en Nova York en setembro de 2015, acorden un conxunto de Obxectivos de Desenvolvemento Sostible post-2015 que inclúan **un obxectivo específico sobre educación**.

// Ambos marcos impliquen **compromisos de financiamento**, incluíndo o de destinar o 20 % dos orzamentos nacionais a educación e, cando menos, a metade desa porcentaxe á educación básica.

// **As metas e os indicadores** para cada conxunto de obxectivos estean en liña cunha **concepción da educación ampla e baseada en dereitos**, e o logro do conxunto dos obxectivos educativos.

// Os Estados membros establezan **mecanismos nacionais de seguimento** do progreso e do financiamento necesarios para pór en marcha os dous marcos.

O **goberno español** debe comprometerse activamente na construción de ambas axendas, velando por que a educación sexa un obxectivo en si mesmo e ocupe un lugar central na Axenda dos ODS. Ademais, España debe aumentar a súa **contribución en Axuda Oficial ao Desenvolvemento para Educación**, procurando cumprir, cando menos, coa recomendación da Comisión de Cooperación do Congreso dos Deputados de **destinar un 8% da AOD bilateral total á educación básica**.

Campaña Mundial pola
EDUCACIÓN
www.cme-espana.org

A Coalición Galega da Campaña Mundial pola Educación está integrada por:

Organizacións que participan na SAME a nivel estatal:

Cofinancian:

Este proxecto está financiado pola Unión Europea*